

ונחתבר. אבל בא ראה, כל מעשי המקדוש ברוחו הוי, כלם הם דברי אמרת, והכל בסוד עליון. וכל דברי התרבות כלם דברי אמונה וסודות עליונים כראוי.

ובא וראה, לא זהה יצחק כמו אברם, שלא סמו עיניו ולא כהה. אבל פאן הוא סוד עליון, סוד האמונה, כמו שנתבאר, שתותוב ויקרא אלהים לאור יום. זה אברם, שהוּא אור היום, ואורו הולך ומאריך ומתהתקם בתקון ימים. ומשום לכך מה כתוב? ואברם יקון בא בימים, באוּתם האורות שפairy. והוא זקן, נזיר או חולך ואידן כמו שנאמר (משל ד) הולך ואור עד נכוּן הימים, ומשום לכך ויקרא אלהים לאור יום. ולחישך קרא לילָה - זה יצחק, שהוּא חשך, והוא הולך לקבל לתוכו את הילָה. ומשום לכך, כשהוּא זקן מה כתוב? וכי יקון יצחק וחכני עיניו מראות. לכך זה וداعי, שרצה להחשך ולהרבק (מחש) בדרגתחו כראוי.

בא רבי אלעזר בןנו ונשיך ידי. אמר לו, יפה. אברם מאיר מצד של דרגתו, יצחק נחשך מהצד של דרגתו, ויעקב למאה, שכתוב וענין ישראלי בבדיו מזקן? אמר לו, לכך זה וداعי, כתוב בבדיו ולא כהה. כתוב מזקן ולא מזקנו. אלא מזקן - מזקן של יצחק, מאותו צד בבד. לא יוכל לראות להסתכל כראוי, אבל לא כהה. אבל יצחק בהו וداعי מפל וכל, ונעשה חשך, שהרי אז נאמנו בו הלילה, והתקים ולחשך קרא לילָה.

ולחישך קרא לילָה, hei קרא אוקמה ואטמר. אבל תא חזי, כל עזבורי דקדשא בריך הוי, כלו איבנו מלין דקשות וכלא ברזא עלאה. וכל מלוי דאוריתא, כלו מלוי מהימנותא ורזין עלאיין בדקא יאות. והא חזי, לא זהה יצחק כאברם, שלא סמו עיניו ולא כהה. אבל רץ עלאה איהו הכא, רץ דמהימנותא. כמה דאטמר, דכתיב ויקרא אלהים לאור יום, דא אברם, דאייהו נהירא דיממא. ונחרא דיליה איזיל ונחריר ואתפקפ בתקינה (דף קמב ע"א) דיוּמא.

ובגין כד, מה כתיב, (בראשית כד) ואברם זקן בא ביום, באינו נהורין דגחרין. ואיהו סיב, (ד"א לע"ג ונהור בדור אiol ונהיר) כמה דאת אמר, (משל ד) הולך ואור עד נכוּן הימים, ובגין לכך, (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום. ואיהו איזיל לקבלא ליליא בגניה, ובגין לכך, איהו כר סיב, מה כתיב, (בראשית כ) ויה כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות. הכא הוא וداعי, דבעא לאתחשכא ולאתדקא (בחש) בדראגיה בדקא יאות.

אתה רבי אלעזר בריה, ונשיך יdoi. אמר ליה, שפיר, אברם נהיר מפטרא דדרגא דיליה, יצחק אתחשך מפטרא דדרגא דיליה, יעקב אמא, דכתיב, (בראשית מה) ועניני ישראלי בבדיו מזקן. אמר ליה, הכא הוא וداعי, בבדו כתיב, ולא כהה. מזקן כתיב, ולא מזקנו. אלא מזקן, מזקן ד יצחק, מההיא סטרא בבדו. לא יוכל לראות, לא אספכלא בדקא חזי, אבל לא כהו. אבל יצחק כהו וداعי מפל וכל, ואתעביד חשך, ביה לילָה, ואתפרקים ולחשך קרא לילָה.